

పట్టుగొమ్మ

‘మీరు దినపత్రిక చదువుతారా సార్ ?’

తెల్లవారగానే సొద్దు బారెడెక్కిందో లేదో - తలుపు తట్టి ఇంట్లోకొచ్చి అడిగాడో యువకుడు. ఆ యువకుణ్ణి ఎగాదిగా చూస్తూ జవాబు కోసం తటపటాయిస్తున్నాడు మల్లేశం.

‘మీకు దినపత్రిక చదివే అలవాటుందా సార్ ?’ హుషారుగా అడిగాడా యువకుడు మళ్ళీ.

ఈ వ్యక్తిని నెక్కడా చూసినట్లు లేదే !

పత్రిక చదవకపోతే ప్రపంచమెట్లా తెలుస్తుంది ? ఈ రోజుల్లో... ఈ సిద్ధిపేట లాంటి మహా పట్టణాల్లో పక్కనున్న ప్రశాంతినగర్లో ఏం జరుగుతుందో, గణేశ్ నగర్ వాళ్ళకు తెలియాలంటే దినపత్రికనే దిక్కు గదా !

‘కరెక్ట్ సార్! ఈ యాంత్రిక యుగంలో దినపత్రిక ప్రాధాన్యత చాలా పెరిగింది గదా. స్లీప్ కూచోండి సార్’ చాకులాంటి యువకుడు చలాకీగా నవ్వుతూ పక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ఆశ్చర్యం... అనూహ్యం.

ముక్కు మొహం తెలీని వ్యక్తి నా ఇంట్లోకొచ్చి, నా కుర్చీలో కూర్చుని... నాకు మర్యాదిస్తున్నాడే ! భేష్ ! మంచి కుర్రాడే !

వికసించిన మల్లేశం ముఖారవిందాన్ని శ్రద్ధగా చదివేస్తూ

స్లీప్ కూచోండి సార్ !’ అన్నాడా యువకుడు మళ్ళీ.

‘సరే... చెప్పండి. మీరెవరూ ?’

తానో దినపత్రిక ప్రమోటర్లనీ, ఆ పత్రిక ప్రత్యేకతలన్నీ ఏకధాటిగా ఏకరువు పెట్టాడు.

అబ్బో ! పిట్టకొంచెం, కూత ఘనం. లాగుందే !

‘రోజూ నేనదే పత్రిక చదువుతానండీ !’

‘మరీ...’ భృకుటి చిన్నగా ముడేసుకుంది. ‘మీ ఇంట్లో పత్రిక కనపడ్డంలేదు...’ చూపులు టీసాయ్ అంగాంగాన్ని తడిమాయి.

‘ఆఫీసులో చదువుతానండీ’ అనేశాడు మల్లేశం.

‘విలువైన ఆఫీసు టైంను పత్రిక చదివేందుకు పయోగిస్తే... మరి నిద్రకెట్లానండీ?’

బాగానే వుంది జోకు. అది మల్లేశం పెదాల మీద చిరునవ్వు పూయించింది. ‘ఇంకా మా ఆఫీసు అంత అభివృద్ధి సాధించలేదండీ’

'అయ్యో పాపం! పుట్టెడు పైళ్ళతో కుస్తీపడుతూ పత్రిక ఆసాంతం చదువగల్గుతున్నారా?'

'ఉహు... హెడ్లైన్స్...'

'ఆ... కరెక్ట్! నిజానికి మీలాంటి సిన్సియర్ ఉద్యోగికి ఆఫీసులో పేపర్ చదవాలంటే మనసొప్పుదు. ఒప్పినా టైం దొరికి చావదు'

హమ్మయ్య! నా సిన్సియారిటీని గుర్తించే మనిషాకడున్నాడన్నమాట!... తృప్తిగా నిట్టూర్చాడు.

నిజమే... పత్రిక ఇలా చేతిలో కొస్తుందో లేదో అలా అర్జంట్ ఫైల్ ముందుకొస్తుంది.

రెండు వాక్యాలు చదువుతానో లేదో ఇద్దరు ముగ్గురొచ్చి తమ ఫైల్ గురించి పట్టుబడ్డారు.

శ్రీమతి మల్లేశం చెరో టీ కప్పు అందించింది.

'థాంక్యూ సిస్టర్! ఆహా... ఆ బొట్టూ, కాటుక, కాళ్ళకు పారాణి... మహాలక్ష్మీలాగున్నారు'

'లాగ కాదు. ఆమె పేరే మహాలక్ష్మి' సిగ్గేసింది మల్లేశంకు. భర్త సిగ్గులను ఓరకంటితో ఏరుకుంటూంటే మహాలక్ష్మి బుగ్గలు ఎర్రబారివై. నునుసిగ్గులు దోబూచులాడివై.

'అదే పత్రిక మీరు ఇంటికి తెప్పించుకున్నారనుకోండి...' ప్రమోటర్ విజృంభించాడు.

'హాయిగా ఇలా టీ తాగుతూ అలా అలా పత్రిక తిరగెయ్యొచ్చు. అన్ని పేజీలు హాయిగా చదివెయ్యొచ్చు. అసలూ... పత్రిక చదువుతున్నంతసేపూ మనం మరో లోకంలో విహరిస్తుంటాం. అదొక గొప్ప డ్రిల్లింగండ్ బాబు'

'కరెక్ట్ బ్రదర్!' మహాలక్ష్మి అందుకుంది. 'మీరు ఆఫీసు కెళ్ళింతర్వాత నేను తీరిగ్గా చదువుకోవచ్చు. అదే పత్రికను సాయంత్రం బడి నుండి వచ్చి మన పిల్లలిద్దరూ చదువుకోవచ్చు'

'అన్నట్టూ మా పత్రికలో మహిళలకు, బాలలకు ప్రత్యేక పేజీలున్నాయి గదా!' ఫైల్లోంచి అప్లికేషన్ ఫారం తీసి మల్లేశం ముందుంచాడు. 'ఇక్కడో సంతకం చెయ్యండి సార్!'

ఫారం నింపి సంతకం చేశాడు.

'పేపర్... పేపర్ సార్!' మర్నాడుదయం పేపర్ కుర్రాడు తలుపు తట్టాడు.

'అబ్బా! కమ్మని నిద్ర పాడైపోయింది' కళ్ళు నులుముకుంటూ తలుపు తెరిచాడు మల్లేశం. చీకటి ఛాయలు మాయం కాలేదింకా.

పల్లెటూళ్ళో కోడిలాగ పట్నంలో పేపర్ కుర్రాడు.

'రోజు గిట్లనే లేపుమెంటరా సార్!' పత్రిక అందిస్తూ అడిగాడు, బంగారం లాంటి నిద్రకు రోజూ భంగపాటెందుకూ?

'ఉహు! అదో ఆ కిటికీలో ఉంచి వెళ్ళిపో' కిటికీ చువ్వలు చూపించాడు.

కాలకృత్యాలు ముగించి టీపాయ్ మీది పత్రిక అందుకున్నాడు. కళ్ళు అక్షరాల వెంట పరుగెత్తుతున్నై. వార్త వెంట వార్త. చదవుతూ పోతూంటే... అదో దివ్యానుభూతి. కాలమెట్లా

గడుస్తుందో తెలీలేదు. కుర్చీలోంచి లేవలేదు.

ఇంటికి పత్రిక తెప్పిస్తే... ఇంత సుఖంగా ఉంటుందా !

'మీరు పత్రిక తెప్పిస్తున్నారా సార్ ?' ఇంటి ముందాయన మందహాసం.

'అవునండీ' తల గర్వంగా పైకి లేచింది.

ఉదయం నిద్రలేవగానే కిటికీలోంచి పత్రిక తీసుకోవడం, కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని కాలుమీద కాలేసుకుని టీ సేవిస్తూ చదవడం... ఆ తర్వాత ఇంటి ముందాయనొచ్చి పత్రిక పట్టుకెళ్ళడం. మల్లేశంకు సరదాగానే ఉంది గాని మహాలక్ష్మికి తృప్తిగా లేదు. పనులన్నీ ముగిశాక పత్రిక కోసం ఇల్లిల్లా తిరగాలి.

'మా పత్రిక మీదగ్గురుందా ?' నోరుతెరిచి అడగాలి.

ఇప్పుడే ఇంటిపక్కవాళ్ళు తీసుకెళ్లారనో, ఇదో ఈ పేజీ చదవగానే ఇచ్చేస్తాననో మరేదో సమాధానమొస్తుంది. బయటికెళ్ళి పేజీలన్నీ తిరిగి రావు. ముక్కలై ఎక్కువగానో, చినిగి తక్కువగానో వస్తాయి.

పుస్తకం వనితావిత్రం పరహస్తం గతం గతః

అధవా పునర్వాయాతి జీర్ణం, భ్రష్టా చఖండశః... అన్నారు గదా. పుస్తకం కేటగిరిలోకి పత్రిక గూడా వస్తుందాయె.

వెతగ్గా వెతగ్గా పత్రిక చేతికొచ్చి అరగంటవుతుందో లేదో మరెవరో వచ్చి పట్టుకెళ్తారు. సాయంత్రం పిల్లలు చదవాలంటే మరోసారి సర్వే చేసి పట్టుకోవాలి.

సమస్యలన్నీ మల్లేశం ముందుంచింది మహాలక్ష్మి.

'ఆప్టరాల్ పత్రిక కోసం ఇరుగుపొరుగు వారితో తగాదా పెట్టుకోలేం గదా !' అనేశాడు అలవోకగా.

మరో రోజు ఉదయం కిటికీలో పత్రిక లేదు. పాపం ! పేపర్ కుర్రాడు మరిచి పోయుంటాడు. చేతిలో పత్రిక లేకపోయేసరికి... ఏదో పోగొట్టుకున్నట్టుంది.

మర్నాడదే తంతు, కుర్రాడు మళ్ళీ మరిచాడా !

గబగబా చొరస్తాకెళ్ళి మరో పత్రిక కొనుక్కొచ్చుకున్నాడు. సాయంత్రం ఆఫీసు నుండి వచ్చేప్పుడు పేపర్ ఏజంటును కలిశాడు. కుర్రాడక్కడే ఉన్నాడు.

'నాకు పత్రిక పంపించడం లేదెందుకూ ?' అడిగాడు.

'అయ్యో... రోజూ పంపిస్తున్నానే... ఏరా ! సార్కు పత్రిక వెయ్యడంలేదా ?' కుర్రాడినడిగాడు ఏజంటు.

వేస్తున్నాను. రోజట్లాగే కిటికీలో ఉంచేస్తున్నాను సార్' అన్నాడు. ఉసూరుమంటూ ఇంటికిచ్చాడు.

ఇంటి ముందు వాళ్ళబ్యాంబు రెండ్రోజుల పత్రికలిచ్చి 'పొద్దున మీరు నిద్ర లేవట్లేదు గదా, అందాకా చదువుధామని తీసుకున్నాం మామయ్య' తుర్రుమన్నాడు.

మొదట ఉలిక్కిపడి ఆ తర్వాత అవాక్కయ్యాడు.

‘పత్రిక తెప్పించి ఏం లాభమండీ ?’ ముక్కుమీద వేలేసుకుంది మహాలక్ష్మి

‘చిచీ... ఏమన్నా అందామంటే... వాళ్ళేమనుకుంటారో !’

‘నిజమే... కానీ రోజూ ఇలాగైతే ఎలా ? ఏదన్నా ఉపాయమాలోచించాలి గదా !’ పక్కకొచ్చి

కూచుంది.

‘కరణేషు మంత్రివి గదా... మాంచి సలహా పారెయ్’

కాస్పేపు నెత్తి గోక్కుంటూ మరి కాస్పేపు చేతులు నలుపుకుంటూ ఆలోచించింది.

‘ఆ... పత్రిక వద్దని చెప్పేయండి’

‘బోడి సలహా!’ అరికాలు మంట నెత్తికెక్కింది.

‘ఆ మాత్రానికే అంత సీను క్రియేట్ చెయ్యాలా ?’

‘అయ్యో... వద్దంటే... పత్రిక ఇంటికి వద్దని చెప్పండి. మీరు ఆఫీసుకెళ్ళేప్పుడు ఏజంటు దగ్గరే తీసుకుని బస్సులో చదువుకోండి. మీరు ఆఫీసునుండి వచ్చాక మేం చదువుకుంటాం’

ఇదేదో బాగానే ఉందే. లోకల్ బస్సెక్కి దిగేలోగా చదివిపారెయ్యొచ్చు.

కరణేషు మంత్రి సలహా కార్యరూపం ధరించింది. ఆఫీసు కెళ్ళేప్పుడు పేపర్ స్టాల్ దగ్గర పత్రిక తానే తీసుకున్నాడు. బస్సులో పత్రికా పఠనం సాగింది. చివరిస్టేజీ వచ్చేలోగా... చివరి పేజీ కొచ్చింది. సాయంత్రం తిరిగి వచ్చేప్పుడు... సంపాదకీయం కూడా చదివేశాడు. ఇంటికి రాగానే పిల్లలందుకున్నారు. బస్సులో నుంచుండి కూడా పత్రిక చదవొచ్చనేది ప్రాక్టికల్ గా తెలిసిపోయింది.

మర్నాడు... బస్సులో పత్రిక విప్పాడు ఖుషీగా.

‘స్లీప్... ఓ పేజీ ఇవ్వండి సార్!’ వక్క సీటాయన చిరుహాసం చిందిస్తూ సగం పేజీలు లాక్కున్నాడు. మిగతా సగం పేజీలు చదివి...

‘ఏదండీ... నా పత్రిక ఇవ్వండి’ అడిగాడు.

‘ఏం పత్రికా ? పెళ్ళి పత్రికనా ?’ గుర్రుమన్నాడు పక్కాయన.

ఆయన... ఆయన కాదు, ప్రయాణీకుడు మారిపోయాడు.

‘ఇక్కడున్నాయన నా పేపర్ తీసుకున్నాడు’ ఆవేదన.

‘ఆయన పోయిన స్టేజీలనే దిగిండు’

రోజూ అలాగే అవుతూంది. పత్రికతో బస్సెక్కిగానే తోటి ప్రయాణీకులు తలా ఓ పేజీ లాక్కుంటారు. ఆ పేజీలు రొటేషన్ పద్ధతిలో మార్చుకుంటూ అంతా చదివివేస్తున్నారు. బస్సు ఎక్కేప్పుడు ఫుల్ పేజీతో... ఏనుగులాగున్న పత్రిక దిగేప్పుడు పీనుగులా మిగుల్తోంది.

ఇవ్వనంటే... వాడి చూపులు, వేడి నిట్టూర్పులు. ఇస్తే... ఇంతే సంగతులు... అదృష్టం బాగుంటే కొన్ని పేజీలన్నా మిగుల్తున్నాయి.

రాత్రి పిల్లలు నిద్రబోయాక భార్యాభర్తల సమాలోచన సాగింది. బుర్ర చించి ఆలోచించి సమస్యను సాకల్యంగా చర్చిస్తున్నారు. మల్లేశం బుర్రలో మెరుపు...

'పోనీ... మనం కూడా పత్రిక కొనడం మానేస్తేనో...' అసలు సీసలైన పరిష్కారం దొరికినట్టు పోతీచ్చాడు.

'చిచీ...' ముద్దమందారం లాంటి మహాలక్ష్మి మొహం వాడిన గులాబీ లాగైంది. 'ఎలుకల బాధ భరించలేక ఇల్లు తగులబెట్టుకుంటామా? అందరూ అట్లానే ఆలోచిస్తే పత్రికలూ, ప్రజాస్వామ్యం బతికి బట్ట కద్దాయా? ఆధునిక యుగంలో పత్రికలు లేకపోతే ప్రపంచం తలకిందులై పోతుంది గదా!'

'మరెట్లా... ఏం చేద్దాం? జాట్టు పీక్కోవాలనించింది. షర్టు చించుకోబోతే మహాలక్ష్మి ఆపేసింది.

తర్జనభర్జన సాగింది. అర్ధరాత్రి అరుణోదయమైంది. పరిష్కారం ఫార్ములా పాపైపోయింది.

మర్నాడు ఏజంటుకు చెప్పాడు - పత్రిక ఇంటికి పంపమని.

ఉదయం... చీకటి కాకులు రెక్కలు విప్పుతున్నాయి. ఇంట్లో అలారం గడియారం గొంతెత్తి అరిచింది. మల్లేశం నిద్ర మత్తు వదిలింది. పత్రిక స్వయంగా అందుకున్నాడు. తానే వెళ్ళి పాలపాకెట్లు తెచ్చుకున్నాడు. కూలి డబ్బులిచ్చి పాలపాకెట్లు ఇంటికి తెప్పించుకునే వద్దతి ఆరోజు నుండే ఆగిపోయింది.

స్నానాదులు ముగించి కాలు మీద కాలేసుకుని కుర్చీలో కూచున్నాడు. పూజ ముగించుకున్న మహాలక్ష్మి టీ కప్పు అందించింది. టీ సేవనంతో పాటు పత్రికా పఠనం సజావుగా సాగిపోతోంది. ఆహా! నందనవనంలో విహరిస్తున్నట్టుంది.

ఆ దృశ్యం ఇంటి ముందాయన దృష్టిలో పడింది. వెంటనే వాళ్ళబ్బాయిని పురమాయింపాడు.

'మావయ్యా! మా నాన్న పేపర్ తీసుకురమ్మన్నాడు'

'ఇవ్వనని చెప్పు పో!' గొంతులో గాంభీర్యం.

అరగంట గడిచింది.

ఇంటి పక్కాయన స్వయంగా వచ్చేశాడు.

'ఏం సార్! టీ తాగడం అయిందా?' నల్లని పెదాల మీద తెల్లని నవ్వు.

'అవుతోంది' పత్రికలోంచి తలెత్తలేదు.

'ప్రజాస్వామ్యానికి పత్రికలు పట్టుగొమ్మలు గదా సార్. ఇహ మీరో టెలిఫోన్ పెట్టించుకుంటే బ్రహ్మాండంగా ఉంటుంది సార్' ఎదురు కుర్చీనాక్రమించాడు. మల్లేశం ఓరకంటితో చూశాడు.

'పెట్టించుకుంటా గాని... దాన్ని నేనే ఉపయోగించుకుంటా. ఇతరులెవ్వరూ వాడుకోవడానికి వీలేదు.' పైకి అనేశాడు.

'అంటే... ఇరుగూ పొరుగూ...'

'మా ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళు చిల్లర వెధవాయిలు కారు. వాళ్ళు ఇతరుల ఫోన్ మీద ఆధారపడి లేరు.'

అమాయక చక్రవర్తి అనుకున్న మల్లేశం మాయాబజార్లో ఘటోత్కజాడయాడేమిటి.

'అయితే... పత్రిక కూడా...'

'అవును పత్రిక కూడా ఎవరికివ్వద్దని నిర్ణయించుకున్నాం' నవ్వుతూ కళ్ళల్లోకి చూశాడు.

'ఎంతైనా... ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళమన్నప్పుడు ఆ మాత్రం కోఆపరేషన్...'

'ఉండి తీరాలి... కాని కోఆపరేషన్ కార్పోరేషన్గా మారకూడదు.'

'అంటే...'

'ప్రజాస్వామ్యానికి పత్రికలు పట్టుగొమ్మలు కదా! రేపట్టుంచి మీ ఇంట్లో పత్రిక వెయ్యమని ఈ రోజే ఏజంటుకు చెబుతున్నా. పత్రికలు నిలదొక్కుకోవాలంటే మనం కొని చదవాలని మీరొప్పుకుంటారు...'

అస్త్రం ఎదురు తిరిగింది అయిష్టంగా లేచి భారంగా అడుగులేస్తున్నాడు ఇంటి పక్కాయన.

'అన్నట్టూ... మనింటి ముందాయనతో దినపత్రిక కొనిపించే బాధ్యత మీదే. పట్టుగొమ్మల్ని పట్టుబట్టి పెంచుకోవడం మన కర్తవ్యం గదా!'

అప్పటికే ఆయన గడప దాటాడు.

మహాలక్ష్మి అంతా చూసింది. ఆమె ఆనందానికి అవధుల్లేవు. 'హమ్మయ్యా! మావారు మామూలు మల్లేశం కాదని నిరూపించుకున్నారు....' గలగలా నవ్వేసింది. ఆగలేక వచ్చి అమాంతం...

ఆంధ్రభూమి , ఆదివారం - 27-2-2000